

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Doktorské studijní programy v biomedicíně

Studijní obor : Preventivní medicína

Autorka: MUDr. Daniela Kulichová

Název práce: Rizikové faktory, možnosti prevence a časné diagnostiky maligního melanomu.

Oponent: Doc. MUDr. Karel Dohnal, CSc.,

Předložená práce má celkem 87 stran textu. Je použito 11 tabulek a grafů. V seznamu použitých zdrojů je 47 položek. V přehledu problematiky jsou první stránky věnovány současnému stavu v problematice maligního melanomu, epidemiologii, etiopatogeneze a rizikovým faktorům maligního melanomu. Následující kapitoly se věnují klinickému obrazu, druhům a histopatologii. Uvedeny jsou diagnostické možnosti, jednotlivá stádia onemocnění maligním melanomem. Další část se týká terapie. V závěru této části práce se autorka věnuje možnostem prevence. Ve druhé hlavní kapitole autorka vymezuje cíle práce, stanovuje hypotézy. Uvedena je metodika a postup prací, výsledky, diskuse a závěr. Uvedeny jsou i autorčiny publikace, v souvislosti s disertační prací je jedna publikace s IF a dvě bez IF. Dalších pět impaktovaných prací nemá bezprostřední vztah k tématu práce.

Aktuálnost tématu:

Aktuálnost zvoleného tématu lze demonstrovat na několika statistických údajích. Maligní melanom se podílí na nádorech kůže pouze 4%, odpovídá ale za téměř 80% úmrtí na zhoubné novotvary kůže. V současné době se jedná o nádorové onemocnění s nejrychleji rostoucí incidencí na světě. V České republice se incidence za posledních 50 let téměř zdesateronásobila a mortalita stoupla z 1,8 případů na 100 000 úmrtí mužů v roce 1970 na 4,3 případy v roce 2009 a u žen z 1,6 případů na 2,8. Riziko melanomu bylo v roce 1960 1:600, v současnosti je větší jak 1:100. Ze statistik o přežití vyplývá, že časná diagnostika i díky dobré informovanosti populace vede k přežití nad 90%.

Cíl práce a hypotézy:

Autorka si dala za cíl zjistit hlavní rizikové faktory maligního melanomu a příčiny zvýšené morbidity a mortality. Pracovní hypotéza vychází z vědecky potvrzeného faktu, že jeden z nejdůležitějších rizikových faktorů vzniku onemocnění je ultrafialové záření. Na základě výsledků práce lze konstatovat, že veškerých cílů práce bylo dosaženo a stanovená hypotéza byla potvrzena.

Metodika:

Autorka použila retrospektivně prospektivní analytickou studii případů a kontrol. data byla získávána na pracovištích 3.LF UK v Praze a Ludwig-Maximilians univerzity v Mnichově. Použit dotazník s 25 otázkami na environmentální, behaviorální a genetické rizikové faktory maligního melanomu. Počty respondentů z obou pracovišť byly 224 případů a 268 kontrol. Zvolené metodické postupy jsou vhodné vzhledem k řešené problematice a vymezeným cílům práce.

Výsledky a význam práce pro další rozvoj oboru a aplikace výsledků v praxi:

Z výsledků práce vybírám, že pacienti se zrzavými vlasy mají vyšší riziko vzniku maligního melanomu a podobný trend byl nalezen i u pacientů s kožním fototypem I a II. Potvrdilo se rovněž, že častější spálení sluncem během dětství a adolescence bylo nejzávažnějším rizikovým faktorem. Nalezeny byly i souvislosti s častějším užíváním solárií a vystavení slunci během pracovní činnosti.

Výsledky práce mohou být využity pro přípravu kampaně pro zvýšení úrovně znalostí o prevenci maligního melanomu cíleně zaměřené na rizikové skupiny obyvatelstva.

Otázka:

Otázka navazuje na zjištění, že mezi závažné rizikové faktory vzniku maligního melanomu patří i expozice ultrafialovému záření v soláriích. Zde se nabízí jedna z mála možností, jak direktivními opatřeními regulovat provoz těchto zařízení a snížit příslušné riziko. Jak vypadá situace v Německu a České republice, popřípadě v dalších zemích? Jaký je přístup Evropské unie? Ve kterých zemích jsou již příslušné regulace aplikovány a pokud ano, s jakými výsledky?

Závěr:

Formální úpravu práce, dodržení všech nezbytných náležitostí, jazykovou a stylistickou úroveň hodnotím jako výbornou. Publikační aktivita je dostatečná, včetně zahraniční publikace s IF.

Předložená práce je v plném souladu s náplní a cíli studijního oboru Preventivní medicína. Autorka jednoznačně potvrdila, že je schopna samostatně vědecké práce a aplikovat dosažené výsledky do praxe. Po posouzení kvality předložené práce a splnění stanovených úkolů, dostatečné publikační aktivity a dosavadní vědecké a pedagogické aktivity doporučuji předloženou práci k obhajobě a navrhuji udělení titulu Ph.D.

doc. MUDr. Karel Dohnal, CSc.,

